

การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ทัศนัญญ์ เหล่ารักวงศ์*

รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์**

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยมุ่งศึกษาถึงความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินเพื่อให้สามารถนำมาตราการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาบังคับใช้ในการติดตามทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดที่ผ่านกระบวนการฟอกเงินมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่าภายหลังจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550 มีผลบังคับใช้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็ได้ลดน้อยลง แต่กลับมีปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ มีการพัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นทั้งยังมีผลตอบแทนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินสูงมีการเกี่ยวโยงกับผู้กระทำความผิดในต่างประเทศแต่เมื่อสามารถจับผู้กระทำความผิดได้แล้วก็ไม่สามารถดำเนินการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้ทำการจำหน่ายไอโฟนหรือเปลี่ยนสภาพไปเป็นอย่างอื่นแล้วและเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศคือสหรัฐอเมริกาสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและสาธารณรัฐจีน(ไต้หวัน)พบว่ามีกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถตรวจจับจรรยาบรรณทางการเงินของอาชญากรรมทั้งในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ

ดังนั้นผู้เขียนเสนอว่าควรกำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550 เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542 เพื่อนำเอามาตราการทางกฎหมายของพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้แก้ปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

* นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

1. บทนำ

ปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างมาก คอมพิวเตอร์จึงเข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ทำให้การดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทุก ๆ ด้านการทำงานต่าง ๆ จากเดิมใช้แรงงานมนุษย์ก็ได้ถูกปรับเปลี่ยนมาใช้ระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมสั่งการแทนเทคโนโลยีที่มีอยู่เดิมเพื่อให้ความรวดเร็วและแม่นยำขึ้นไม่ว่าจะเป็นการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมการติดต่อสื่อสารคมนาคม การเกษตรการจัดเก็บข้อมูลการรักษาพยาบาลก็ได้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ทั้งสิ้นและที่สำคัญที่สุดคือในการทำธุรกรรมทางการเงินของประชาชนในปัจจุบันล้วนดำเนินการผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นข้อมูลส่วนตัวข้อมูลบัญชีผู้ใช้และรหัสผ่านในการทำธุรกรรมโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารที่เก็บไว้ในเครื่องของผู้ใช้เองหรือแม้แต่เลขที่บัญชีหรือหมายเลขบัตรอิเล็กทรอนิกส์ก็ถูกเก็บไว้ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของธนาคารที่เชื่อมต่อโยงไปทั่วโลกจึงเห็นได้ว่าคอมพิวเตอร์ล้วนมีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ขณะที่ประเทศไทยและโลกกำลังเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ก็ได้มีการพัฒนารูปแบบไปพร้อมกันด้วยมีการนำเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยมาใช้ทำให้การกระทำความผิดที่ซับซ้อนมีความเสียหายเป็นวงกว้างและยากต่อการจับกุมจากอาชญากรรมที่เป็นลักษณะภายในประเทศที่เกี่ยวกับทรัพย์สินจำนวนไม่มากกลายมาเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่มีผลตอบแทนมหาศาลและได้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมาปกปิดแหล่งที่มาแล้วเปลี่ยนแปรสภาพให้เสมือนกับเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายเรียกว่ากระบวนการฟอกเงิน

การประกอบอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้ก่อให้เกิดความเสียหายกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงสังคมและเศรษฐกิจของประเทศจำนวนมหาศาลอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์จึงจัดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะต้องป้องกันและปราบปรามให้หมดสิ้นอย่างรวดเร็วเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2550 ประเทศไทยจึงตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2550 มาจนถึงปัจจุบัน

ภายหลังจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีผลบังคับใช้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็ได้ลดน้อยลงแต่กลับมีปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ มีการพัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นทั้งยังมีผลตอบแทนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินสูงมีการเกี่ยวโยงกับผู้กระทำความผิดในต่างประเทศแต่เมื่อสามารถจับผู้กระทำความผิดได้แล้วก็ไม่สามารถดำเนินการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้ทำการจำหน่ายจ่ายโอนหรือเปลี่ยนสภาพไปเป็นอย่างอื่นแล้ว

จากปัญหาดังกล่าววิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาถึงการกำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อให้สามารถนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอก

เงินมาบังคับใช้ในการติดตามทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดที่ผ่านกระบวนการฟอกเงินมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะมีการจำหน่ายโอนหรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดโอนไปเป็นของบุคคลใดหรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใดก็ตามก็สามารถดำเนินการริบทรัพย์สินดังกล่าวได้ทั้งสิ้นอีกทั้งยังมีโทษทางอาญารฐานฟอกเงินตามกฎหมายฟอกเงินซึ่งทำให้สามารถนำตัวอาชญากรมาลงโทษได้แม้ไม่สามารถพิสูจน์ความผิดหลักที่อาจทำได้ยากกว่าก็ตาม

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าหากมีการบัญญัติให้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินจะทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถตรวจจับจรรยาบรรณทางการเงินของอาชญากรรมทั้งในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติให้หมดสิ้นไปในที่สุด

2. กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

2.1 กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ศาสตราจารย์วาระพงษ์บุญโญภสส์ให้ความหมายการฟอกเงินหมายถึงการเปลี่ยนแปลงเงินที่ได้มาโดยไม่ถูกกฎหมายหรือไม่สุจริตให้กลายเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริตหรือพิสูจน์ว่าไม่ได้ทุจริตหรือกล่าวโดยทั่วไปคือกระบวนการที่ทำให้เงินสกปรกกลายเป็นเงินสะอาดหรือกลายเป็นเงินที่สามารถอ้างอิงได้ว่าได้มาอย่างไรความหมายของการฟอกเงินจึงไม่ได้ผูกติดกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยทั่วไปเป็นการนำเงินสกปรกจากกิจกรรมที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมร้ายแรงมาทำให้เป็นเงินสะอาด

2.1.1 หลักเกณฑ์การกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสภาผู้แทนราษฎรอาศัยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้เพื่อกำหนดว่าความผิดในเรื่องใดที่ควรกำหนดให้เป็น“ความผิดมูลฐาน”ตามร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- (1) ความผิดนั้นมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือเครือข่ายข้ามชาติ
- (2) ความผิดที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง
- (3) ความผิดที่เป็นการกระทำสลับซับซ้อนยากแก่การปราบปราม
- (4) ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

2.1.2 ความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ตามมาตรา3แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542จึงได้บัญญัติจำกัดของคำว่า“ความผิดมูลฐาน”ไว้โดยเฉพาะว่าหมายถึงความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเรื่องใดบ้างเพราะผู้ที่กระทำความผิดขอหาฐานฟอกเงินตามมาตรา5(1)นั้นจะต้องเป็นกรณี

ทรัพย์สินซึ่งนำมาฟอกนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในความผิดมูลฐานเท่านั้นถ้าได้มาจากการกระทำความผิดในความผิดอย่างอื่นซึ่งไม่ใช่ความผิดมูลฐานตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา3ก็ไม่ใช่ความผิดฐานฟอกเงินซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542มาตรา3ไว้21มูลฐานและยังมีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ในกฎหมายอื่นอีก4มูลฐานรวมทั้งสิ้น25มูลฐาน

2.2 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์คือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกหรือนำไปสู่การกระทำผิดทางอาญาซึ่งการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์นั้นโดยมากแล้วมักจะเป็นการคุกคามหรือลักลอบเข้าไปในระบบโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือโดยไม่มีอำนาจให้กระทำการดังกล่าวและนำไปสู่การกระทำผิดอื่น ๆต่อไปซึ่งประเทศไทยมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550ไว้ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่18มิถุนายน2550และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่18กรกฎาคม2550มาจนถึงปัจจุบันสามารถจำแนกฐานความผิดได้เป็น2ประเภทคือ

(1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในรูปแบบดั้งเดิมซึ่งเป็นการกระทำความผิดต่อตัวข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์โดยตรงตามมาตรา5-13เช่นการเจาะระบบการดักข้อมูลหรือการก่อวินาศกรรมคอมพิวเตอร์ด้วยการเผยแพร่โปรแกรมทำลาย

(2) ความผิดที่ว่าด้วยตัวเนื้อหาของข้อมูลที่นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ตามมาตรา14-16เช่นการเผยแพร่ภาพลามกการเผยแพร่ข้อมูลที่ขัดต่อความมั่นคงหรือการหมิ่นประมาทด้วยการตัดต่อภาพ เป็นต้น

3. ความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินและความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของต่างประเทศ

1. สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายควบคุมการฟอกเงิน(MoneyLaunderingControlActof1986)ไว้เป็นจำนวนมากกว่า200มูลฐานความผิดซึ่งหนึ่งในความผิดมูลฐานนั้นได้กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในกฎหมายTheComputerFraudandAbuseAct(CFAA)เป็นความผิดมูลฐานเช่นกัน โดยพิจารณาจากความผิดที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญคือความผิดทางเศรษฐกิจและผลร้ายของความผิดดังกล่าวจะมีส่วนในการทำลายสังคมเศรษฐกิจตลอดจนมนุษยชนจึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหรัฐอเมริกามีความผิดมูลฐานมากกว่าประเทศอื่น ๆเนื่องมาจากความที่เป็นประเทศที่มีอิสระเสรีภาพทั้งทางด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคมที่ผลักดันให้รัฐบาลต้องออกกฎหมายมาเพื่อครอบคลุมการกระทำความผิดให้มากที่สุดเพื่อ

วัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพโดยมุ่งตัดเงินหมุนเวียนของอาชญากรรมไม่ให้เงินทุนสนับสนุนไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

2. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเยอรมันนั้นไม่ได้มีการออกพระราชบัญญัติในเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้เป็นการเฉพาะเหมือนประเทศอื่น ๆ แต่ก็มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา (StGB) ซึ่งกำหนดฐานความผิดพิเศษเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้โดยเฉพาะแล้วได้แก่ความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลโดยมิชอบ (มาตรา 202a) ความผิดฐานดักข้อมูล (มาตรา 202b) ความผิดฐานฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์ (มาตรา 263a) ความผิดฐานปลอมแปลงข้อมูลซึ่งเป็นพยานหลักฐาน (มาตรา 269) ความผิดฐานแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล (มาตรา 303a) และความผิดฐานวินาศกรรมคอมพิวเตอร์ (มาตรา 303b) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเยอรมันเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เช่นกัน

3. สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน)

ไต้หวันได้บัญญัติกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายเฉพาะแยกออกมาจากประมวลกฎหมายอาญามีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ร้ายแรงมีการกำหนดโทษทั้งปรับและจำคุกและมีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ในมาตรา 3 โดยกำหนดความผิดมูลฐานไว้ 18 ข้อ และกำหนดความผิดอาชญากรรมร้ายแรงไว้อย่างกว้างคือการกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปโดยไม่ได้อำนาจให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแต่มีการกำหนดความผิดไว้ในคำนิยามของคำว่า “อาชญากรรมร้ายแรง” ให้หมายถึงการกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป ดังนั้นการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในบางฐานความผิดจึงอยู่ในบังคับของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วยคือมาตรา 359 และมาตรา 362

จากที่ได้ศึกษากฎหมายของต่างประเทศข้างต้นได้แก่สหรัฐอเมริกา มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้กว่า 200 ฐาน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้จำนวนหนึ่ง และบัญญัติความผิดมูลฐานอย่างกว้างตามโทษที่กฎหมายอาญากำหนด ส่วนไต้หวัน ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ 18 มูลฐาน และบัญญัติความผิดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรงไว้อย่างกว้างตามโทษในกฎหมายอาญาด้วย แต่ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินของประเทศไทยในปัจจุบันได้บัญญัติไว้เป็นจำนวนเพียง 25 มูลฐาน เท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มุ่งเน้นที่จะตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้หมดสิ้นไป

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจสังคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนา ก้าวหน้าไปอย่างมากส่งผลให้อาชญากรรมต่าง ๆ มีเทคนิครูปแบบวิธีการที่สลับซับซ้อนมากขึ้นและ ความร้ายแรงของการประกอบอาชญากรรมจากเดิมที่เคยมีขอบเขตเพียงในประเทศได้พัฒนา มาเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศหรือที่เรียกว่าอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งมีผลประโยชน์ตอบแทน จำนวนมหาศาลมีการนำทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดโอนหรือเปลี่ยนสภาพไปด้วย วิธีการต่าง ๆ อันมีลักษณะเป็นการฟอกเงินให้ดูเหมือนเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วนำทรัพย์สินเหล่านั้นมาใช้เป็นทุนในการสนับสนุนการกระทำความผิดต่อไปก่อให้เกิดเป็น วงจรอาชญากรรมที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปรามและหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมาย อาญาของไทยไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินหรือเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหากถูก โอนไปให้ผู้อื่นหรือเปลี่ยนสภาพไปแล้วอีกทั้งไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ที่ทำกรโอนหรือเปลี่ยนสภาพ ทรัพย์สินนั้นอันมีลักษณะเป็นการฟอกเงินมีผลทำให้การปราบปรามอาชญากรรมไม่มี ประสิทธิภาพและทำให้ผู้กระทำความผิดหลุดพ้นจากการดำเนินคดีเป็นจำนวนมากดังนั้นประเทศ ไทยจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542มาบังคับใช้โดย มีวัตถุประสงค์เพื่อตัดวงจรอาชญากรรมจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำ ความผิดตามความผิดมูลฐานไม่ว่าจะมีการโอนหรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งก็ตามมีมาตรการทาง อาญาลงโทษจำคุกหรือปรับผู้ที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินทั้งในราชอาณาจักรและนอก ราชอาณาจักรอีกทั้งยังมีมาตรการลงโทษผู้สนับสนุนผู้ช่วยเหลือผู้พยายามกระทำความผิดหรือผู้ สมคบเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงินด้วยและยังมีมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดในทางแพ่งซึ่งเป็นการขยายขอบเขตการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมาย อาญาแม้ตัวผู้กระทำความผิดจะไม่ถูกตัดสินลงโทษในคดีอาญาหรือทรัพย์สินเหล่านั้นจะถูกโอน เปลี่ยนสภาพไปที่ทอดก็ยังสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินเหล่านั้นให้ตกเป็นของแผ่นดินได้

เมื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวความคิดในการกำหนดความผิดมูลฐานว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศและของประเทศไทยพบว่าหลักเกณฑ์ใน การกำหนดความผิดมูลฐานของแต่ละประเทศมีความคล้ายคลึงกันคือกำหนดให้ความผิดที่มี ลักษณะเป็นองค์รอาชญากรรมได้รับผลตอบแทนสูงเป็นการกระทำสลับซับซ้อนยากแก่การ ปราบปรามและเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอก เงินของประเทศไทยได้ใช้วิธีการบัญญัติความผิดอาญาบางฐานมาเป็นความผิดมูลฐาน (Predicate Offence) โดยการกำหนดความผิดมูลฐานมีขึ้นเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนในการบังคับ ใช้มาตรการจำคุกและริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามกฎหมายฟอกเงินดังนั้นการ กำหนดความผิดมูลฐานจึงมีความสำคัญมากต่อกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของ ไทยจากที่ได้ศึกษากฎหมายของต่างประเทศได้แก่สหรัฐอเมริกาที่มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้

กว่า 200 ล้านสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้จำนวนหนึ่งและบัญญัติความผิดมูลฐานอย่างกว้างตามโทษที่กฎหมายอาญากำหนดด้วยได้หัวหน้าได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้จำนวนหนึ่งและบัญญัติความผิดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรงไว้อย่างกว้างตามโทษในกฎหมายอาญาด้วยเช่นเดียวกับเยอรมันแต่ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินของประเทศไทยในปัจจุบันได้บัญญัติไว้เป็นจำนวนเพียง 25 มูลฐานเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะนำมาบังคับใช้เพราะยังมีการกระทำความผิดอาญาฐานอื่นอีกเป็นจำนวนมากที่จะสามารถนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมาสนับสนุนให้แก่องค์กรอาชญากรรมหรือเป็นทุนในการก่ออาชญากรรมในครั้งต่อไปจึงทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมขาดประสิทธิภาพไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มุ่งเน้นที่จะตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้หมดสิ้นไป

จากการศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการในการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พบว่าอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นมีการก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจเป็นวงกว้างเนื่องจากผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไปบริษัทเอกชนหรือแม้แต่หน่วยงานรัฐบาลก็ต้องสูญเสียเงินหรือทรัพย์สินมากมายมหาศาลถึงแม้ว่าประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาบังคับใช้ปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 แล้วโดยมีโทษทางอาญาทั้งจำคุกและปรับก็ตามแต่จากการศึกษาสถิติคดีและความเสียหายทำให้ทราบว่า การกระทำความผิดก็ไม่ได้ลดลงแต่กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีซึ่งทำให้เห็นว่ากฎหมายดังกล่าวไม่สามารถปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากผู้กระทำได้รับผลตอบแทนสูงและพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินจำนวนมหาศาลที่ได้จากการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่อาจถูกโอนเปลี่ยนแปลงหรือแปรสภาพไปด้วยวิธีการต่างๆได้ เพราะทรัพย์สินที่ถูกโอนหรือแปรสภาพไปแล้วนั้นมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือเป็นทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดอีกต่อไปจึงไม่สามารถนำเอามาตรการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ในกรณีดังกล่าวได้ทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถนำเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชญากรรมครั้งต่อไปและเกิดเป็นวงจรอาชญากรรมที่ยากต่อการปราบปราม

ดังนั้นหากมีการบัญญัติให้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะเป็นการขยายขอบเขตของกฎหมายให้กว้างขึ้นสามารถตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินอันมหาศาลที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาโอนหรือเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการใด ๆ อันเป็นการฟอกเงินเพื่อปกปิดแปลงที่มา

ของทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้นและมีให้นำเงินที่ผ่านกระบวนการฟอกเงินให้เป็นเงินบริสุทธิ์มาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเป็นทุนในการกระทำความผิดอื่น ๆ อีก

จากการศึกษาพบว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ถือเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่บังคับใช้ในปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการกับผู้กระทำความผิดและทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการกำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพื่อที่จะนำมาตราการที่สำคัญตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาบังคับใช้ได้แก่การกำหนดให้การฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดอาญาเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดและการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพื่อดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวของผู้กระทำความผิดอันเป็นการทำลายแรงจูงใจและโอกาสในการนำเงินหรือทรัพย์สินไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการกระทำความผิดครั้งต่อไป เมื่ออาชญากรขาดเงินทุนสนับสนุนก็จะมีจำนวนลดลงอีกทั้งมาตรการตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีการกำหนดให้ผู้เป็นเจ้าของผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้รับประโยชน์ในเงินหรือทรัพย์สินที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมีภาระการพิสูจน์ทำให้สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2. การที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายฟอกเงินได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเมื่อมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินไม่ว่าจะเป็นการโอนเงินฝากเงิน การเคลื่อนไหวของบัญชีธนาคารอันมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 และนอกจากสถาบันการเงินแล้วหน่วยงานที่ต้องมีหน้าที่รายงานธุรกรรมคือสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สำนักงานที่ดินจังหวัดสำนักงานที่สาขาและสำนักงานที่อำเภอก็มีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเช่นกันหากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 15 เนื่องจากที่ดินต่าง ๆ ก็อาจถูกใช้เป็นแหล่งฟอกเงินได้โดยการนำเงินที่ผิดกฎหมายมาแปลงสภาพเป็นที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น

ในกรณีการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้นกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมิได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะว่าให้ผู้ใดมีหน้าที่ต้องรายงานมีแต่เพียงระเบียบปฏิบัติที่ออกมาเป็นแนวทางเฉพาะหน่วยงานเท่านั้นซึ่งคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้นมีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องคือพนักงาน

สอบสวนผู้รับผิดชอบในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วแต่กรณีตั้งนั้นจึงควรกำหนดมาตรการรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์โดยมีการบัญญัติกฎหมายให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแล้วแต่กรณีมีหน้าที่จะต้องรายงานทรัพย์สินดังกล่าวต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสามารถตรวจจับเงินทุนสนับสนุนในการประกอบอาชญากรรมให้ลดลงหรือหมดไปได้ในที่สุด

3. การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จะกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการคดีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายจึงควรมีการจัดอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้และสร้างความร่วมมือให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปในที่สุด

4. เนื่องจากอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่มักจะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติตั้งนั้นความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายระดับประเทศสำหรับอาชญากรรมประเภทนี้ควรมีการกำหนดไว้ให้ชัดเจนโดยอาศัยพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาพ.ศ. 2535

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

สำนักงานศาลยุติธรรม.(2556).คู่มือปฏิบัติงานการพิจารณาคดีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542และคดีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายพ.ศ.2556.กรุงเทพฯ:

วีระพงษ์บุญโญภาส.(2547).กระบวนการยุติธรรมกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.กรุงเทพฯ:นิติธรรม.

อรรถพลลิขิตจิตตะ.(2542).ถาม-ตอบเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.กรุงเทพฯ:กองนิติการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550.

ภาษาต่างประเทศ

Book

ComputerFraudandAbuseAct(USA).

FederalCrimesandCriminalProcedure(USA).

Money Laundering Control Act (USA).

Strafgesetzbuch : German Criminal Code(Germany).

Unitingand Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept
and Obstruct Terrorism Act of 2001: USA PATRIOT Act (USA).

Money Laundering control act (Taiwan).

CriminalCodeoftheRepublicofChina(Taiwan).